

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AND THE EFFICIENCY OF LEARNING MANAGEMENT
OF TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF PHICHIT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วรากร จันทรประดิษฐ์ / Varakron Janpradit ¹

สำราญ มีแจ้ง / Samran Mejang ²

สธิพร เชาว์ชัย / Sathiraporn Chaowachai ³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และ 3) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 94 คน และครู จำนวน 197 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 รวมทั้งหมด 291 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศในสถานศึกษา ด้านการมีกัลยาณมิตรในการนิเทศ และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านการเตรียมการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้หลักจิตวิทยา และด้านการใช้เทคนิคการสอน ตามลำดับ และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = 0.62^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประสิทธิภาพ, การจัดการเรียนรู้ของครู

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (Faculty of Education, Educational Administration, Naresuan University), varakronj66@nu.ac.th

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (Faculty of Education, Naresuan University), samranm@nu.ac.th

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (Faculty of Education, Naresuan University), sathirapornrc@nu.ac.th

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the academic leadership of school administrators, 2) the efficiency of learning management of teachers, and 3) the relationship between the academic leadership of school administrators and the efficiency of learning management of teachers under the jurisdiction of Phichit Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 94 school administrators and 197 teachers, totaling 291 participants, selected through stratified random sampling based on district distribution. The research instrument was a questionnaire, and data were analyzed using mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The findings revealed that: 1) the overall academic leadership of school administrators was at the highest level. The aspect with the highest mean score was curriculum administration, followed by fostering a supportive school environment, collegial supervision, and visionary leadership, respectively. 2) The overall effectiveness of teachers' instructional management was also at the highest level. The aspect with the highest mean score was active learning management, followed by lesson preparation, assessment and evaluation, the application of psychological principles, and the use of teaching techniques, respectively. 3) A positive and high-level correlation was found between school administrators' academic leadership and the effectiveness of teachers' instructional management ($r = 0.62^{**}$), which was statistically significant at the .01 level.

Keywords: academic leadership, efficiency, learning management of teachers

บทนำ

การศึกษาเปรียบเสมือนเครื่องมือพิเศษที่ช่วยให้ผู้คนเติบโตและเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข นอกจากนี้จะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาตนเองของบุคคลแล้ว ยังเป็นรากฐานของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การทำงานของธุรกิจ และการบริหารจัดการองค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การแพร่กระจายของข้อมูลที่รวดเร็วและการแข่งขันที่สูงขึ้นในยุคดิจิทัล ทำให้การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่สำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หลายประเทศทั่วโลกจึงให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ พร้อมรับมือกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21 และขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความเข้มแข็งและความสำเร็จในระดับสากล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการแบ่งอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในการกิจ 4 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562: 4) งานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารยังต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวม จากผลการวิจัยของสันติ แสนแป็ก และสธิพร เชาว์นชัย (2565: 114) พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) องค์ประกอบส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ 2) องค์ประกอบส่งเสริมบุคลากรให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี 3) องค์ประกอบการจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน 4) องค์ประกอบเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา 5) องค์ประกอบที่มีกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตาม และ 6) องค์ประกอบกำหนดวิสัยทัศน์ที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่ดีย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่สธิพร เชาว์นชัย (2567: 43) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง การดำเนินการอย่างมีขั้นตอนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยผ่านปฏิสัมพันธ์ของผู้สอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และมีการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ และเบญจมาศ กระตารัตน์ (2560: 12-13) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม ตลอดจนพฤติกรรมของครูที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของครูให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมถึงผลของการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเจตคติไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามที่กำหนดไว้ โดยจะต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีการจัดทำโครงการในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถตามสาระวิชาของตนเอง แต่ในปีการศึกษาที่ผ่านมายังพบว่าประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้อย่างไม่บรรลุเป้าหมายจากแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2567) พบว่า การวิเคราะห์

สภาพแวดล้อม (SWOT analysis) จุดอ่อน (weakness) ผลการประเมิน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2, 2567: 61) ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานที่สำคัญ เนื่องจากผลการประเมินนี้เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สะท้อนถึงคุณภาพการศึกษาของประเทศ หากผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ อาจบ่งชี้ถึงปัญหาในกระบวนการจัดการเรียนการสอน บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการสนับสนุนและชี้แนะให้ครูผู้สอนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะในการบริหารงานวิชาการที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้

การศึกษาในระดับสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่แข็งแกร่งสามารถกำหนดวิสัยทัศน์การศึกษาที่ชัดเจน สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในโลกที่การศึกษากำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการจึงมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของครูในพื้นที่นั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญในการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจศึกษาความสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูให้สอดคล้องกับมาตรฐานทางการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งนี้ การเสริมสร้างความเป็นมืออาชีพของครูไม่เพียงช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพให้แก่สังคม

นอกจากนี้ ข้อมูลจากการศึกษายังสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการกำหนดกลยุทธ์หรือแผนงานของสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพทางการศึกษา รวมถึงส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีทักษะ ความรู้ และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในอนาคต ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายด้านการบริหารสถานศึกษา รวมถึงการกำหนดแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อระบบการศึกษาในระดับกว้าง และสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้

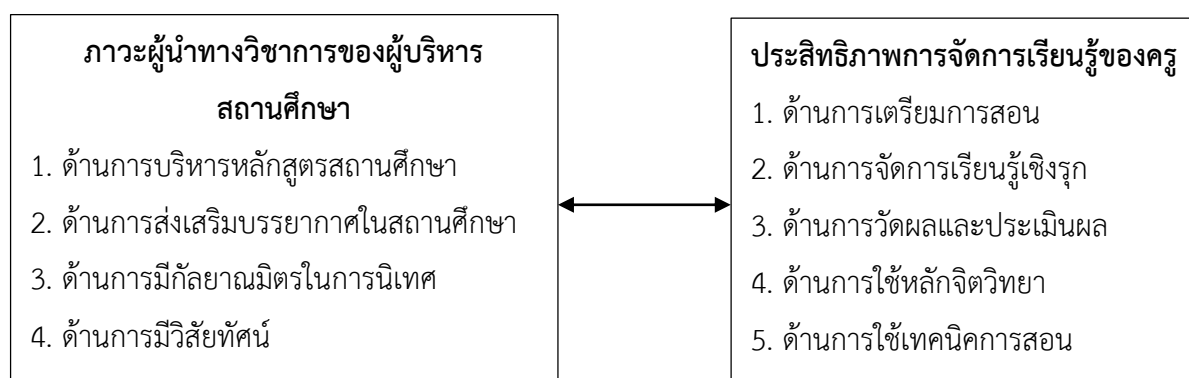
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พิจิตร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของสันติ แสนแป็ก และสกริพร เชาวันชัย (2565: 99-110), ไชยา ภาวะบุตร (2565: 23), มณีรัตน์ สุดเต้ (2563: 47), เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560: 66), จิตมา วรณศรี (2557: 149), Weber (2002: 2) และ Hallinger & Murphy (1985: 221-224) มาสังเคราะห์และจำแนกองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของกุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562: 6-7), เบญจมาศ กระตารัตน์ (2560: 12-13), ปริศนา กล้าหาญ (2559: 77-79), สาคร พันแสน (2556: 2), อาภรณ์ ใจเพียง (2553: 100), นาวา สุขรมย์ (2550: 66), Vojoczki (2008: 29), Hoy & Hoy (2006: 238) และ Borich (2016: 11-21) มาสังเคราะห์ และจำแนกองค์ประกอบของประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูออกเป็น 5 ด้าน โดยนำเสนอกรอบแนวคิด การวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พิจิตร เขต 2 จำนวน 1,176 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร 94 คน และครู 197 คน รวมจำนวน 291 คน

กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน เป็นลักษณะตรวจสอบรายการ ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ถูกออกแบบในรูปแบบการประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์วัดแบบ Likert Scale ซึ่งมีค่าคะแนน ตั้งแต่ 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับของความหมายดังนี้ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งกรอบแนวคิดนี้ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศในสถานศึกษา 3) ด้านการมีกัลยาณมิตรในการนิเทศ และ 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยในแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 38 ข้อ

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ถูกออกแบบในรูปแบบการประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์วัดแบบ Likert Scale ซึ่งมีค่าคะแนนตั้งแต่ 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับของความหมายดังนี้ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งกรอบแนวคิดนี้ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการใช้หลักจิตวิทยา และ 5) ด้านการใช้เทคนิคการสอน โดยแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 32 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ตามแนวคิดของนักวิชาการ

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ นิยามศัพท์เฉพาะถูกกำหนดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำแบบสอบถามไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อให้ความคิดเห็นและคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) โดยค่าความสอดคล้องต้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

6. ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างหลัก จำนวน 30 คน และคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรแอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (1990: 204) ผลพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการทั้งฉบับมีค่า 0.99 และแบบสอบถามประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูทั้งฉบับมีค่า 0.98

8. แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน โดยเก็บข้อมูลในปีการศึกษา 2567 ได้รับกลับคืนร้อยละ 100 เมื่อรับคืนแบบสอบถามครบแล้วจึงนำมาตรวจนับจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้การคำนวณหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีหลักการแปลผลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)
 - 4.51-5.00 แสดงว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 แสดงว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
 - 2.51-3.50 แสดงว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 แสดงว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.50 แสดงว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีหลักการแปลผลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)
 - 4.51-5.00 แสดงว่า มีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 แสดงว่า มีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก
 - 2.51-3.50 แสดงว่า มีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 แสดงว่า มีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.50 แสดงว่า มีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) โดยมีหลักการแปลผลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560: 363)
 - ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
 - 0.60-0.79 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
 - 0.40-0.59 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

0.20-0.39 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ต่ำกว่า 0.20 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.83$) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.77$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู (n = 291)		ระดับพฤติกรรม	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	4.83	0.24	มากที่สุด	1
2	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศในสถานศึกษา	4.80	0.27	มากที่สุด	2
3	ด้านการมีกัลยาณมิตรในการนิเทศ	4.78	0.28	มากที่สุด	3
4	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.77	0.28	มากที่สุด	4
	รวม	4.80	0.23	มากที่สุด	

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ ด้านการเตรียมการสอน ($\bar{X} = 4.83$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้เทคนิคการสอน ($\bar{X} = 4.81$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

ที่	ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู (n = 291)		ระดับพฤติกรรม	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการเตรียมการสอน	4.83	0.24	มากที่สุด	2
2	ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.86	0.22	มากที่สุด	1
3	ด้านการวัดและประเมินผล	4.83	0.34	มากที่สุด	3
4	ด้านการใช้หลักจิตวิทยา	4.82	0.25	มากที่สุด	4
5	ด้านการใช้เทคนิคการสอน	4.81	0.27	มากที่สุด	5
	รวม	4.83	0.19	มากที่สุด	

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 มีความสัมพันธ์กันระดับสูง ($r = 0.62^{**}$) เมื่อพิจารณารายคู่ พบคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) กับด้านการใช้เทคนิคการสอน (Y_5) อยู่ในระดับความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก ($r = 0.81^{**}$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) กับด้านการเตรียมการสอน (Y_1) มีความสัมพันธ์กันระดับต่ำมาก ($r = 0.19^{**}$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู (Y)					ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ของครู ($Y_{รวม}$)
	ด้านการเตรียมการสอน (Y_1)	ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Y_2)	ด้านการวัดและประเมินผล (Y_3)	ด้านการใช้หลักจิตวิทยา (Y_4)	ด้านการใช้เทคนิคการสอน (Y_5)	
ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (X_1)	0.19**	0.34**	0.59**	0.36**	0.81**	0.66**
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศในสถานศึกษา (X_2)	0.36**	0.47**	0.20**	0.48**	0.35**	0.49**
ด้านการมีกัลยาณมิตรในการนิเทศ (X_3)	0.34**	0.48**	0.24**	0.48**	0.37**	0.51**
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_4)	0.34**	0.44**	0.21**	0.47**	0.33**	0.48**
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ($X_{รวม}$)	0.36**	0.51**	0.35**	0.52**	0.53**	0.62**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการกระตุ้น และร่วมมือกับครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตลอดจนมีกัลยาณมิตรในการนิเทศครู เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งผลให้ผู้เรียนสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปวีณา บุทธิจักร (2564: 234) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหารถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน นอกจากการกำหนดแนวทางและทิศทางของสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารยังมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรทางวิชาการ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองฤทธิ์ คำห่ม (2565: 77) ได้ศึกษาภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความสามารถในการใช้ทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมอย่างคุ้มค่าตามที่มุ่งหวังถึงผลสำเร็จ มีการนำกระบวนการจัดการเรียนการสอนไปใช้กับผู้เรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร โดยครูมีการเตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรได้รับ มีเทคนิคการสอน นำหลักจิตวิทยามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อประเมินความสามารถของผู้เรียนและสะท้อนข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของอเทตยา แก้วศรีหา, กระจัน ศรีงาน และโกวิท วัชรินทรานุกร (2558: 57-66) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ความรู้ ความสามารถของครูในการปฏิบัติการสอน การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม ตลอดจนพฤติกรรมของครูที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนนั้นเกิดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน และการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ราชการกำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมถึงผลของการสอนที่ทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเจตคติไปตามจุดประสงค์ของการสอนที่วางไว้ เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะพึงประสงค์เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ปกครอง นักเรียน และตัวนักเรียนเองก็มีคุณลักษณะ คือ เก่ง ดี มีสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทริรา เขียนดี, พรทิพย์ คำชาย และหนึ่งฤทัย เมฆวาท (2564: 8-21) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ปัจจัยที่อาจมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การใช้แนวทางการนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณกร ปานะโย, สายัณห์ ผาน้อย และกฤษฎาพันธ์ พงษ์บริบูรณ์ (2565: 309-322) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากับการใช้เทคนิคการสอนของครู ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ปัจจัยที่อาจส่งผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้แก่ ความสามารถของผู้บริหารในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรทางการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

นอกจากนี้ การกำหนดเป้าหมายทางการเรียนรู้ที่ชัดเจนภายในหลักสูตร ยังช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเลือกใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น การบริหาร

หลักสูตรที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ทำให้ครูเข้าใจแนวทางและเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลให้สามารถปรับใช้เทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบของสุภาวดี สมภักดี, วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ และวรรณวิศา สืบบุญสรณ์ คล้ายจำแลง (2563: 1-9) ที่ระบุว่าการบริหารหลักสูตรโดยผู้บริหารที่มีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับประสิทธิภาพการสอนของครู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยต้องคำนึงถึงข้อมูลแนวโน้มทางการศึกษาและทิศทางการพัฒนาในอนาคต เพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน แนวทางดังกล่าวควรมีความสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา และสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ การสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการศึกษายังแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ทุกฝ่ายมีเป้าหมายร่วมกัน และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการใช้เทคนิคการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูพัฒนาและฝึกฝนเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ผ่านโครงการ การเรียนรู้แบบร่วมมือ หรือนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสอน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา เช่น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูได้แบ่งปันแนวทางการสอน แลกเปลี่ยนประสบการณ์และพัฒนาทักษะร่วมกัน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำนโยบายในการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมีการนำเทคนิคการสอนเข้าไปปรับประยุกต์ใช้ในแต่ละกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้ออกแบบไว้ให้เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

สรุป

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างมาก เริ่มต้นจากการบริหารหลักสูตรที่มีคุณภาพ การมีกัลยาณมิตรในการนิเทศ การสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเตรียมการสอนที่มีประสิทธิภาพ การใช้การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม การนำหลักจิตวิทยามาใช้ในกระบวนการการเรียนรู้ และการใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4)

พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 13). นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์โพรเกรสซิฟ.

ไชยา ภาวะบุตร. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นาวา สุขรมย์. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). หลักการวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

เบญจมาศ กระตารัตน์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ปรีศนา กล้าหาญ. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

สถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ปวีณา บุทธิจักร. (2564). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัททิรา เขียนดี, พรทิพย์ คำชาย และหนึ่งฤทัย เมฆวฑฒ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. **วารสารบัณฑิตศึกษา, 19** (87), 8-21.
- มณีนรัตน์ สุดเต้. (2563). **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เริงฤทธิ์ คำหมู่. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรรณกร ปานะโย, สายัณห์ ผาน้อย และกฤษฎาพันธ์ พงษ์บริบูรณ์. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 8** (1), 309-322.
- สถิพร เชาว์ชัย. (2567). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.** พิษณุโลก: การพิมพ์ต่อทคอม.
- สันติ แสนแป็ก และสถิพร เชาว์ชัย. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. **วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 12** (3), 99-110.
- สาคร พันแสน. (2556). **ประสิทธิภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนบ้านตากแดด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2567). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570.** พิจิตร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.
- สุภาวดี สมักดี, วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรารณ และวรรณวิศา สืบบุญธรรม คล้ายจำแลง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. **วารสารบริหารการศึกษา มศว, 17** (32), 1-9.

- เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อเทตยา แก้วศรีหา, กระพัน ศรีงาน และโกวิท วัชรินทรางกูร. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. **วารสารวิจัยและพัฒนา**, 10 (2), 57-66.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Borich, G. D. (2016). **Effective teaching methods: Research-based practice** (9th ed.). New York: Pearson.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing** (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Hallinger, P. & Murphy, J. (1985, November). Assessing the instructional leadership behavior of principals. **The Elementary School Journal**, 86 (2), 217-247.
- Hoy, A. W. & Hoy, W. K. (2003). **Instructional leadership: A learning-centered guide**. Boston: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30 (3), 607-610.
- Vojoczki, G. (2008). **Effective teaching in school**. Oxford: Oxford University Press.
- Weber, K. (2002). Marketing convention of tourism. **Journal of Convention & Tourism**, 4 (1), 1-14.